

ÅRSPLAN 2021/2022

HARESTUA BARNEHAGE

VELKOMMEN TIL OSS

- vi har god lek som inkluderer alle

Hareungan: 47484905

Epost: hareungan@gmail.com

Hybelkaninan: 47484906

Epost: hybelkaninan@gmail.com

Styrer, Hilde Aabel: 47484904

E-post adresse: hilde@harestuabarnhage.no

Hjemmeside: www.harestua.barnhage.no

Innholdsfortegnelse

1. Presentasjon av barnehagen
2. Formål og verdigrunnlag
3. Barnehagens satsingsområder
 - 3.1 Rekomp
 - 3.2 Inkluderende læringsmiljø
 - 3.3 Matglede
4. Samarbeid
 - 4.1. Samarbeid mellom hjem og barnehage
 - 4.2. Forventninger
 - 4.3. Foreldremedvirkning
 - 4.4. Samarbeid med andre instanser
5. Handlingsplaner
 - 5.1 Handlingsplan ved bekymring for vold og/eller seksuelle overgrep
 - 5.2. Handlingsplan for et trygt og godt barnehagemiljø
6. Overganger
 - 6.1. Når barnet begynner i barnehagen
 - 6.2 Overganger innad i barnehagen
 - 6.3. Overganger mellom barnehager
 - 6.4. Overgang barnehage - skole
 - 6.5 6 års klubb
7. Barnehagen som pedagogisk virksomhet
 - 7.1 Innhold
 - 7.2 Prosjektarbeid
 - 7.3. Planlegging og vurdering

1. Presentasjon av barnehagen

Vi er en barnehage med 21 barn og 7 ansatte. Barnehagen tar imot studenter og elever i praksis.

Vi har to grupper vi deler barna i store deler av dagen.

Hybelkaninan er for barn fra 0-3 år. I år har vi 6 barn på denne avdeling med 3 ansatte: Janne Listog (pedagogisk leder), Emilie Sakariassen (assistent) og Cindy Jamkartanian Olsen (assistent)

Hareungan er for barn fra 3-5 år. I år har vi 16 barn på denne avdelingen med 3 ansatte: Rose Mari L. Anseth (pedagogisk leder), Hilde Aabel (pedagogisk leder) og Mina S. Hansen (fagarbeider)

På kjøkkenet har vi Ellinor Westberg i år som alle andre år. Hun lager mat og ordner og steller for oss.

Barnehagen eies av Hilde Aabel.

I vår barnehage skal det være godt å være for alle. Vi har en trygg og stabil personalgruppe som har jobbet i barnehagen lenge.

Vi har et stort uteområde som innbyr til aktiv lek, vi bruker uteområde vårt mye, er mest mulig ute gjennom hele året.

Hilde Aabel er barnehagens styrer: 47484904

Besøksadresse: Ludeflaten 36

Mailadresse: hilde@harestuabarnehage.no

Praktisk informasjon finnes på hjemmesiden vår: www.harestua.barnehage.no

2. Formål og verdigrunnlag

Vår visjon

I vår barnehage skal alle ha en venn, oppleve mestring og være inkludert

Vi skal være en barnehage der det er rom for alle ulikheter, der alle er like mye verd uansett kjønn, alder, religion og livssyn og familieform. Vi skal ta vare på hverandre og være rause, vi skal godta og respektere andre og andres meninger. Vi jobber aktivt for at barna skal blir selvstendige.

Hovedmålet vårt er:

Harestua skal være et godt sted å være for alle

Med det mener vi at barnet ditt:

- Opplever at det blir tatt vare på
- Blir respektert
- Føler at det kan sin egen mening
- Lærer å respektere andres ulikheter
- Føler seg verdifull og unikt
- Opplever mestring

- INGEN ER BARE DET DU SER -

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

3. Barnehagens satsingsområder

Barnehagens satsingsområder bygger på Vennesla kommunes satsing Inkluderende Læringsmiljø, samt Kompetanse for fremtidens barnehage; en nasjonal strategi fra Utdanningsdirektoratet.

I kompetansestrategien for fremtidens barnehage er det gitt fire førende satsingsområder. Disse bygger på Rammeplan for barnehager.

De fire satsingsområdene er:

- Barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning
- Språk og kommunikasjon
- Barnehagens verdigrunnlag

3.1 Rekomp

Målet med Rekomp er å bidra til implementering av Rammeplanen ved å sikre alle barn et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Dette skal gjøres ved at alle barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseheving og at de profesjonsfaglige fellesskapene i sektoren styrkes.

For å nå disse målene skal aktørene i barnehagesektoren samarbeide om kompetanseutvikling, og det skal etableres læringsløyper mellom Uia og praksisfeltet.

Med bakgrunn i den nasjonale strategien skal det lages plan for barnehagebasert kompetanseutvikling regionalt. Det kalles REKOMP. Barnehagebasert kompetanseutvikling innebærer at barnehagen, med ledelsen og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Hensikten er å utvikle barnehagen samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter og bidra til å realisere rammeplanens intensjoner og krav.

3.2 Inkluderende læringsmiljø

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. (Rammeplanen, 2017)

Inkludering handler om forholdet mellom mennesket og fellesskapet, mellom barnet og fellesskapet. Satsingen Inkluderende Læringsmiljø omfatter barnehager, skoler og PPT i Vennesla kommune, samt kommunene Iveland, Lillesand, Søgne og Songdalen. Satsingen som startet opp i 2015 kom med et felles ønske om at barnehage og skole skal være for alle. Det ble utarbeidet 3 felles mål for Inkluderende Læringsmiljø;

1. Barnehagen og skolen har et inkluderende læringsmiljø som fremmer opplevd tilhørighet, trygghet, trivsel og læring.
2. Læringsmiljø i barnehage og skole er under kontinuerlig utvikling til fordel for barn og unges sosiale og faglige læringsutbytte.
3. Redusere omfang av krenkende atferd, mobbing og segregerende tiltak.

I Harestua har vi i personalet hatt fokus på flere områder de årene satsingen har vart. Hovedmål for oss har hele tiden vært at **VI HAR GOD LEK SOM INKLUDERER ALLE BARN**. De voksne skal være delaktige i lek, og bevisste sin egen voksenrolle. De siste årene har fokus vært på å styrke personalet i bruken av ulike refleksjonsverktøy som praksisfortellinger og SMTTE-modellen.

Selve satsingen ble avsluttet barnehageåret 2019-2020. Barnehagen vil arbeide videre med området inkludering utover satsingsperioden, temaet er også et av satsingsområdene i strategien Kompetanse for fremtidens barnehage

Være Sammen

Være Sammen var et kompetanseløft for tidlig innsats og endringsarbeid i barnehagen. Målet er og har vært å øke hele personalets kompetanse slik at kvaliteten i det daglige arbeidet styrkes.

Kjerneelementer i Være sammen:

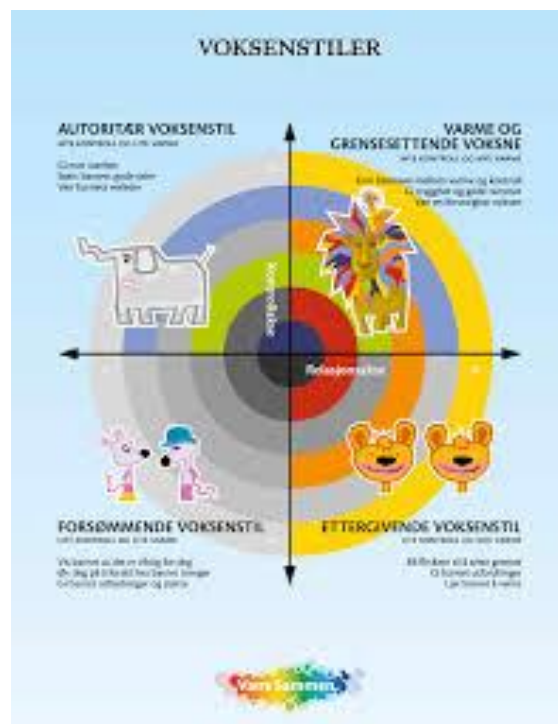
- autoritativ voksen
- kommunikasjon og perspektivtaking
- tidlig innsats
- håndtering av utfordrende adferd
- organisasjonsutvikling - innovasjon - implementering

For å sikre at nytilsatte i Vennesla får et innblikk i og en opplæring i hva Være Sammen handler om her det utviklet webinarer. Flere små filmer der teori og praksis er knyttet sammen gjør det enkelt å videreformidle tema både til nye ansatte og som repetisjon og refleksjon for de som har jobbet med tema over tid.

Være sammen er en stor del av vår barnehage, vi bruker modeller i vårt arbeid, og opplegg i samlinger med barna. Målet er at vi alle skal være tydelige voksne som er varme og grensesettende i relasjoner med barn. Målet for barna er å hjelpe de til å sette ord på egne følelser, være medvirkende og utvikle evnen til empati, inkludering og samarbeid i det sosiale samspillet med andre barn og voksne i barnehagen.

Dette handler være sammen om for oss:

- varme - respekt - grenser - kontroll
- forutsigbarhet - samspill - bevisst - tydelig
- lek - rutiner - speiling - forventinger
- gode relasjoner - bry seg - «banking-time» - omsorg

3.3 Matglede i Harestua barnehage

Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. (Rammeplanen, 2017)

Harestua barnehage startet høsten 2019 opp med dette satsningsområdet. Vi hadde lenge gått med tanker om å utvikle oss mer på dette området da en av barnehagens ansatte (Rose Mari) var veldig interessert i dette temaet, noe som engasjerte både voksne og barn.

Hun var ferdig utdannet som barnehagelærer våren 2019, og hadde da tatt fordypning i mat og måltidspedagogikk. Bacheloroppgaven hennes handlet om hvordan kan en barnehagelærer sikre at alle barn opplever glede i måltidsituasjonen.

Med bakgrunn i dette har vi jobbet mye med holdningsarbeid i personalgruppen, noe vi fortsetter med dette barnehageåret. Vi vil jobbe videre med kompetanseheving innad i barnehagen (barnehagebasert) av personalet. Vi skal se nærmere på de 3 faktorene Sophie Nicklaus har forsket på når det gjelder hva matglede innebærer:

1. *Å delta i et hyggelig måltid sammen med andre*
2. *At vi opplever at maten smaker godt*
3. *At vi blir mette*

I Harestua er barna aktive deltakere i hele prosessen med planlegging, tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet er en arena for fellesskap og samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler.

Hovedmålet vårt i denne satsingen er:

Barna skal oppleve glede ved måltidet. Med dette mener vi at de skal:

- oppleve god stemning
- ha god tid
- oppleve nye og varierte smaker
- ha det hyggelig med vennene sine, bygge relasjoner
- tørre å smake noe nytt og kjenne at det er trygt

Egenvurdering: Hvordan kan vi sikre at alle barn opplever glede ved måltidet i vår barnehage?

4. Samarbeid

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven §1)

I henhold til barnehageloven og rammeplanen må alle barnehager fremme et godt samarbeid med hjemmet. For at barnehagen skal fungere og utvikles er samarbeidet mellom foreldre/foresatte og barnehagen av stor betydning. Et godt samarbeid fremmer også barnets utvikling.

4.1 Samarbeid mellom hjem og barnehage

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. (Rammeplanen, 2017)

Målet vårt er at foreldre/foresatte skal være trygge på at barna har det godt i barnehagen. I Harestua barnehage skal alle foreldre/foresatte få jevnlig og god informasjon om hva som skjer i barnehagen, og de skal få mulighet til deltakelse i utvikling av barnehagen. Foreldre er våre viktigste samarbeidspartnere, foreldre er eksperter på egne barn - vi er eksperter på barn.

Egenvurdering:

Har foreldre fått nødvendig informasjon ved levering og henting? Er det noe som burde endres?

4.2 Forventinger

Vi forventer at foreldre forteller oss om ting som skjer rundt barnet, det er da vi på best mulig måte kan møte barnet. Det er foreldre som kjenner barnet sitt best. Vi forventer at foreldre holder seg oppdater om det som skjer i barnehagen, informasjon finnes på barnehagens hjemmeside.

Foreldre kan forvente av oss at de får beskjed om noe har skjedd med deres barn i løpet av dagen. At dere alltid kan snakke med oss hvis dere har behov for det. At vi forteller dere om barnet deres opplever mobbing.

4.3 Foreldremedvirkning

- **Foreldremøte:**

Hver høst i barnehagen. Vi informerer om barnehagens satsingsområde, legger opp til gruppearbeid, og har ofte besøk av andre instanser vi samarbeider med i kommunen.

- **Foreldresamtaler**

Vi har oppstartsamtale den første uka for alle nye. Alle får tilbud om samtale hver høst. Eller faste foreldresamtaler hver vinter/vår der vi ønsker at både mor og far kommer.

- **Foreldrerepresentanter**

Blir valgt på første foreldremøte på høsten. Her velges alltid 1 ny, og den ene fortsetter alltid videre. Man blir valgt for 2 år av gangen. Kontaktinformasjon til disse finnes på barnehagens hjemmeside.

- **Samarbeidsutvalg**

Her sitter representanter for foreldre, ansatte og eier. Det er et rådgivende, kontaktskapende, og samordnet organ. Alle saker av betydning for barnehagen drøftes her.

- **Foreldreråd**

Består av alle foreldre. Første møte holdes alltid i forbindelse med første foreldremøte på høsten.

4.4 Samarbeid med andre instanser

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere. I Vennesla er det generelt et godt samarbeid mellom barnehagene og mellom ulike aktører som samarbeider for å gi barn og unge en god barndom. Vi samarbeider blant annet med:

- **Spesialpedagogisk team.** Alle barnehagene i Vennesla har en kontaktperson og får jevnlig veiledning av spesialpedagog.

Spesialpedagogisk hjelp fås etter PPT har utarbeidet en sakkyndig vurdering om behov for spesialpedagogisk hjelp.

- **Familiesenteret** gir foreldre- og familiestøttende rådgivning og veiledning til familier med barn og unge fra 0-20 år. Tjenesten er et lavterskeltilbud for familier i kommunen. Brukere kan selv ta kontakt med familiesenteret, barnehagen vil også kunne formidle denne kontakten. Familiesenteret skal bidra til å fremme barn og unges psykiske helse og bygge relasjoner innad i familien. Familiesenteret arrangerer COS-kurs for foreldre.

- **Helsestasjon** skal bidra til å fremme god fysisk og psykisk helse og forebyggende sykdom hos barn, ungdom og deres familier fra 0 - 20 år.

- **Fysioterapeut.** Barnefysioterapeutenes oppgaver er å kartlegge og sette i verk tiltak for barn og unge med forsinket eller avvikende motorisk utvikling. Målet er å bevare eller bedre barn og unges funksjonsevne.
- **Barneverntjenesten** har som formål å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse eller utvikling, får rett hjelp til rett tid, og bidra til at barn og unge får en trygg oppvekst. Barnehagen har meldeplikt til barnevernet dersom vi er bekymret for omsorgssvikt, rusproblematikk, vold og overgrep.
- **Tannhelsetjenesten.** Hensikten er å etablere kontakt, både ved at barna besøker tannlegekontoret, men også ved besøk av tannhelsepersonell i barnehagen.
- **Kjernegrupper:** Et lavterskel og individrettet tilbud til barn og unge fra 0 - 24 år som det er knyttet en bekymring rundt. Et samarbeid mellom barnehage, Familiesenter, helsestasjon og andre samarbeidspartnere ved behov. En kjernegruppe er løsningsfokusert og opptatt av at en gjennom dialog kommer frem til gode og konkrete løsninger til beste for barnet. Arbeid med kjernegrupper er nytt for barnehagene i Vennesla. Det er SLT koordinator Indira Derviskadic som har jobbet for at kjernegrupper bør jobbes med også i barnehager, ikke bare i skolen.
- Ungdomsskole, videregående og NAV er alle instanser vi samarbeider med. Det kan være elevpraksis, arbeidspraksis eller lærlinger som er i barnehagen for korte eller lengre perioder.

5. Handlingsplaner

5.1 Handlingsplan ved bekymring for vold og/eller seksuelle overgrep

Formålet med denne planen er at ingen barn i Vennesla skal utsettes for eller leve med vold og overgrep i nære relasjoner, og den henvender seg til alle offentlig ansatte, samt de som jobber i frivillig sektor med barn og unge. Ingen barn skal utsettes for eller leve med vold og overgrep.

I planen er det satt opp 3 mål:

Mål 1: Vi forebygger vold og overgrep mot barn og unge.

Mål 2: Vi er gode på å oppdage og melde i fra om mistanke om at barn og unge er i risiko eller utsettes for vold og overgrep.

Mål 3: Vi gir koordinert og helhetlig oppfølging til barn, unge og (deres) familier som opplever eller har opplevd vold.

Alle ansatte i barnehagen har meldeplikt til barneverntjenesten. Det er beskrevet i barnehagelovens § 22. Det er vår opplysningsplikt til barneverntjenesten som regulerer dette. Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenestens side. Med bekymring for barn menes hendelser, væremåte, signaler og uttalelser fra barnet og/eller barnets omsorgspersoner som vekker en bekymring eller uro for om barnet har det bra. Den ansatte som er bekymret for et barn, har ansvar for å informere sin nærmeste leder om hendelsen som vekker bekymring. Styrer har, sammen med pedagogisk leder, ansvar for å innhente opplysninger fra ansatte som kjenner barnet. Dette for å kartlegge om det finnes andre som har opplevd hendelser som er bekymringsfulle.

Enhet for barn og familie, Vennesla kommune har utarbeidet en undervisningspakke som heter Si det! I samling/samtaler med barn bruker vi historiene om Mikkell og Mina. Mikkell og Mina er dukker som vi låner av Enhet for barn og familie to ganger i løpet av barnehageåret.

Vi skal bidra til at barn utvikler et bevisst forhold til egne og andres grenser og det å bestemme over egen kropp. Barnehage og skole er viktige arenaer der ansatte har kompetanse til å forebygge og avdekke vold og overgrep. Hele personalet kjenner til handlingsplanen og vi har hatt felles kurs med temaet. Flere ansatte i Harestua har fått ekstra kompetanseheving for å kunne bruke Mikkell og Mina sammen med barn og fått ekstra trening i å snakke med barn om vold og overgrep.

Vennesla kommune har inngått et samarbeid med RVTs-sør, MenneskeMøteAkademiet (MMA). Formålet er at ingen barn i Vennesla skal utsettes for eller leve med vold og overgrep i nære relasjoner. Ansatte skal ha nok kompetanse til å våge å handle. Programmet fokuserer på verdi og holdningsforankring hos den enkelte ansatte. Programmet skal gi ledere og ansatte kunnskap som setter dem i stand til å forstå hvordan krenkede barn og unges adferd, følelser og fortelling kan forstås som uttrykk for opplevd smerte, samt kunnskap for å sikre forebygging, avdekking og håndtering av vold og overgrep

5.2 Handlingsplan for et godt og trygt barnehagemiljø

Handlingsplan for et godt og trygt barnehagemiljø er en fagplan for barnehagene i Vennesla kommune. Målgruppen er ansatte i den enkelte barnehage og barnehagesektoren i Vennesla kommune. Planen er utarbeidet med bakgrunn i ny barnehagelov fra 01.01.21 og erstatter tidligere overordnet plan mot mobbing i Vennesla barnehagene.

Innholdet i handlingsplanen tar utgangspunkt i barns rettigheter i barnekonvensjonen (artikkel 3, 12 og 19), grunnloven, barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, samt gjeldende forskning om temaet vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser og mobbing i barnehagen.

Formål med en felles handlingsplan er et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn. En inkluderende barnehage som fremmer barns helse, trivsel, trygghet og mestring. En barnehage som legger til rette for at alle barn skal oppleve inkludering og deltakelse i fellesskap, lek og læring.

I Harestua:

- Vi bruker observasjon og barnesamtaler for å finne ut hvordan barna i barnehagen har det.
- Vi arbeider hele tiden med å styrke barnas sosiale kompetanse (selvfølelse, empati, selvhverdelse og selvkontroll)
- Vi er tett på barna i lek, og kan følge med og være tilstede i alle situasjon som kan oppstå.

- Ansatte i Harestua skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

Egenvurdering:

Hvordan fungerer aktivitetsplanen i barnehagen? Hvordan bruker vi den, og er det noe som må endres i planen i forhold til vår praksis?

6. overganger

6.1 Når barnet begynner i barnehagen

Alle nye foreldre og barn får invitasjon til besøksdag i barnehagen i juni. I den forbindelse har vi også et eget foreldremøte for alle som har nye barn i barnehagen. Da vil alle få utdelt vårt hefte: Velkommen til Harestua barnehage. (*Hjemmesiden under Praktisk, Tilvenning*)

Ved oppstart i august forventer vi at en av foreldrene er sammen med barnet sitt i fem dager i barnehagen. Hvert barn får en egen kontaktperson i barnehagen for å sikre at oppstarten blir mest mulig trygg og for å bygge opp en ekstra god relasjon til barnet. Disse dagene er det foreldrene som støtter barnet sitt i de daglige situasjonene, så vi kontaktpersonen gradvis ta over desto mer kjent med barn hun blir.

6.2 Overganger innad i barnehagen

I barnehagen bruker vi god til ved overgang til ny avdeling. I og med at vi er en liten barnehage går denne overgang ofte av seg selv. Hvert barn er ulikt, dette tar vi hensyn til.

6.3 Overganger mellom barnehager

Det hender at noen barn vil bytte barnehage, da er det utarbeidet et skjema som skal fylles ut av gammel barnehage i samarbeid med foreldre. Det kan også være behov for en overføringssamtale i noen tilfeller. Målet er å sikre at viktig informasjon følger barnet.

6.4 Overgangen mellom barnehage og skole

I Vennesla har det blitt utarbeidet en plan for overganger for barn og unge i kommunen. Dokumentet kan leses i sin helhet på Vennesla kommune sin nettside.

Vi besøker fast 1 klasse på Vennesla barneskole hver vår. Ved behov for besøk på andre skoler, kontakter vi skolen direkte (f.eks Samkom skole)

6.5 6 års klubben

I år har vi ett barn i 6 års klubben. Fast pedagog som har ansvar for 6 års klubben er Hilde Aabel

I Harestua barnehage har vi 6 års klubb fast 1 dag i uken. Her møter barna ulike opplegg i løpet av barnehageåret:

- Trampoline
- Tarkus/Lyset
- Flambært
- Henry
- Delta på bibliotekets skoleglade skolestartere
- Deltar på barnehagesvømming.

Egenvurdering:

Hvordan har opplegget for 6 årsklubben fungert dette året? Hva kan vi gjøre annerledes til neste år?

7. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene.
(Rammeplanen, s 37)

7.1 Innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2021,).

Fra småbarnsavdelingen og videre opp i avdeling for de større barna skal det være en tydelig progresjon i dette arbeidet med alle disse temaene.

- Omsorg
- Lek
- Læring
- Danning

Omsorg

Omsorg og trygghet er en forutsetning for god læring og utvikling. I Harestua skal vi legge til rette for god fysisk omsorg, og tilstrekkelig ro og hvile tilpasset det enkelte barnet. Barna skal føle seg trygge, og de skal møtes av varme og engasjerte voksne, som viser både nærhet og innlevelse.

Omsorg har en egenverdi og er nært knyttet til trygghet, oppdragelse og helse, og skal prege hele barnehagedagen i Harestua.

Omsorg skal komme først i alle situasjoner, og skal komme til uttrykk i alle rutinesituasjoner som f.eks. stell, måltider og påkledning. Muligheter for å kunne gi og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse.

I Harestua barnehage skal vi:

- Ha primærkontakt for det enkelte barnet, spesielt på småbarnsavdelingen den første tiden. Slik legger vi til rette for tilknytning og tillit, og at barna føler seg verdifulle.

- Gi barna muligheter til å lære å gi og ta imot omsorg, ved å gi rikelig omsorg, og ved å være gode rollemodeller på at også vi gir og tar imot omsorg fra hverandre.
- Møte barna med respekt, omtanke og glede, ved å vise interesse for hva barnet mener og tenker, og ved å ta hensyn til dette, og ved å benytte humor og glede i alle hverdagssituasjoner der det er mulig.
- Være til stede som tydelige, trygge voksne i barnas hverdag, ved å opptre forutsigbart og rolig i ulike situasjoner

Lek

Barn leker for lekens egen del, og når omsorg og trygghet er tilstrekkelig på plass kan leken utfolde seg. I lek uttrykker barn seg, og får nye erfaringer sammen med andre. Gjennom leken utvikler barn sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse.

Leken skal være den dominerende pedagogiske aktiviteten i barnehagen.

Vi legger til rette for allsidig lek og varierte aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Barn skal erfare at lek og læring er morsomt, og at det skjer i alle situasjoner, både ute og inne, i store grupper, smågrupper og også individuelt.

Læring

Barn erfarer og lærer i alt de gjør av lek og aktiviteter, både egeninitiert og i planlagte voksenstyrte aktiviteter.

I vår barnehage legger vi vekt på at barna skal få brukt hele seg og oppleve gleden ved mestring. Barn er forskjellige og lærer på ulike måter. Vi legger til rette for allsidig læring hvor barna får bruke hele seg med kropp og sanseapparat.

I Harestua barnehage skal vi:

- Skape et miljø som gir barna lyst til å leke, utforske, lære og mestre
- Vurdere barnas interesser og engasjement, og å legge til rette for læring i ulike situasjoner
- Benytte varierte metoder for å ta alle sansene i bruk
- Inkludere læring i alle typer lek; rollelek, natur, rim/regler, sang, dans, forming osv.
- Observere for å tilpasse og legge til rette for det enkelte barnets læring og utvikling

Danning

Danning er for hvert menneske en livslang prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom danning legges grunnlaget for allsidig utvikling. Barna skal erfare at de er del av fellesskapet, og å oppleve at egne og andres bidrag til fellesskapet oppleves som noe positivt. Barna skal utvikle trygghet på seg selv og egen identitet.

I Harestua barnehage skal vi:

- Anerkjenne fellesskapet, og lære barna viktigheten av å lytte til hverandre
- La alle barna delta med sine egne innspill
- Formidle trygghet i forhold til barnas ulikheter
- Være nysgjerrig på ulikheter sammen med barna
- Ha fokus på vennskap, fellesskap, kommunikasjon og språk

7.2 Prosjektarbeid

I vår barnehage jobber barn og voksne sammen i ulike prosjekter.

Målet med prosjektene er at barna får økt sin kunnskap og erfaring i det de gjør, samtidig som de lærer seg samarbeid med andre, og noe om seg selv. Tema for et prosjekt bestemmes ikke lang tid på forhånd, men det tas utgangspunkt i observasjoner av barnas engasjement og interesser, og i hendelser som opptar dem i dagliglivet eller i den store verden.

Prosjektarbeidsformen tar utgangspunkt i at barn er kompetente, nysgjerrige og sosiale. Vi i barnehagen har en tro på at barn har evner og lyst til å lære - at de vil og kan.

Vi har 3 prosjekter hvert barnehageår, Hareungan og Hybelkaninan har hver sine prosjekter.

Ved å arbeide prosjektbasert opplever vi i barnehagen at vi bruker alle fagområdene i Rammeplanen, arbeidet vi gjør er tverrfaglig. Vi bruker digitale verktøy sammen med barna i hvert prosjekt. Etter hver prosjektperiode utarbeides en prosjektbok som **dokumenter** vårt arbeid.

Egenvurdering:

Hvordan er fagområdene tilstedet i prosjektarbeidet?

7.3 Planlegging og vurdering

Planlegging

Vi har fem planleggingsdager i året og et personalmøte i måneden der hele personalgruppen er med. Her legges føringene for vårt pedagogiske arbeid. Refleksjon over vårt arbeid gir oss grunnlag for vår planlegging. Foreldres synspunkter tas med i planleggingen fra brukerundersøkelser og foreldresamtaler.

Barnas medvirkning i hverdagen er viktig og sentral for oss, vi observerer hva barna interesserer seg for og velger tema. Vi bruker hjemmesiden aktivt i vårt dokumenteringsarbeid.

Vurdering

Målet med vurdering i barnehagen er å skape den gode barnehagen for det enkelte barn.

Formålet med vurderingen er å se om vårt daglige virke samsvarer med Rammeplanen for barnehagen, Barnehageloven og ikke minst våre egne planer.

Vårt vurderingsarbeid baseres på tilbakemeldinger fra barn (faste barnesamtaler hvert år) og foreldre (brukerundersøkelse og foreldresamtaler), observasjoner og dokumentasjonsarbeid samt refleksjoner i personalgruppen.

Vi har også jevnlig medarbeidersamtaler for personalet slik at vi kan utnytte kompetanse og interesser på en best mulig måte.